

TẤT CẢ CHỈ LÀ PHÙ VÂN!

... **Peter Abrahams** là văn sĩ da đen Nam Phi. Trong cuốn tự thuật *"Tôi không phải là người tự do"* ông kể lại câu chuyện thơ mộng thần tiên xảy ra trong quãng đời thơ ấu đen tối như sau.

Trên lối vào chợ, một người đàn bà da trắng tóc hung xuất hiện. Tôi nhanh nhẹn hỏi:

- Thưa bà, bà cần người xách đồ không?

Cùng lúc đó, ba thằng bạn da đen khác trạc tuổi tôi cũng sẵn tới. Chúng muốn tranh mỗi của tôi.

Nhưng cả bốn chúng tôi, không đứa nào có giấy phép xách đồ trong chợ, vì chúng tôi không có tiền trả thuế. Người phụ nữ đảo mắt nhìn một lượt cả bốn đứa, trong khi đó thì một cảnh sát viên tiến đến gần. Mấy đứa bạn tôi lén nhanh. Chỉ còn lại mình tôi đối đầu ông cảnh sát. Ông túm lấy tay tôi và quát lớn:

- Mày theo tao!

Tôi chưa kịp phản ứng gì thì người phụ nữ tóc hung điềm nhiên hỏi:

- Ủa, tại sao nó phải theo ông?

Ông cảnh sát trả lời:

- Bà đừng bận tâm. Tôi biết rõ lũ ranh con này. Chúng không được lai vãng đến đây. Chỉ đứa nào có giấy mới được phép xách đồ trong chợ.

Người phụ nữ nói:

- Tôi đâu cần giấy phép vì tôi mang theo người của tôi để xách đồ cho tôi mà!

Viên cảnh sát tức giận, ông bóp mạnh tay tôi và nói:

- Bà đừng có đùa!

Người đàn bà da trắng tóc hung lạnh lùng nói:

- Tôi không đùa! Tôi đã nói với ông là tôi mang thằng nhỏ này theo để nó xách đồ cho tôi.

Tôi kinh ngạc không kém gì người cảnh sát đang nắm chặt tay tôi. Tôi cảm thấy cơn giận của ông dâng lên sùng sục. Mặt đỏ gay, ông hùng hổ quay sang tôi thẩm vấn:

- Có thật thế không, thằng mọi da đen?

Người phụ nữ cướp lời:

- Đừng trả lời ông ta, Peter! .. Ông có thả thằng nhỏ của tôi ra không?

Cả hai người nhìn nhau trừng trừng một lúc rồi ông cảnh sát buông tay tôi ra. Người đàn bà điềm nhiên nói:

- Tốt hơn là ông nên để cho chúng tôi yên, nếu không thì tôi sẵn sàng theo ông để nói chuyện với cấp trên của ông.

Nhân viên cảnh sát dăm dăm nhìn tôi như để thu trọn hình ảnh khuôn mặt tôi hầu không bao giờ quên. Rồi ông quay sang nói với người đàn bà:

- Xin bà thứ lỗi .. Tôi rất tiếc ..

Nói xong câu đó, người cảnh sát quay gót rời chúng tôi, mặt còn búng búng cơn giận. Trong khi đó thì nét mặt người phụ nữ da trắng tóc hung bỗng trở nên hóm hỉnh và dịu dàng. Bà hỏi tôi:

- *Tất cả xuôi chảy phải không Peter?*

Tôi ngơ ngác, đi từ ngạc nhiên này sang ngạc nhiên khác. Làm sao bà có thể biết tên tôi, một thằng nhỏ da đen nghèo nàn? Hiểu ý tôi, bà chỉ vào cánh tay trái tôi, nơi có khắc chữ **PETER** to tướng, mỉm cười và nói:

- Đâu có gì là bí ẩn phải không?

Tôi ấp úng trả lời:

- Thưa bà, phải!

Bà đưa cho tôi giỏ xách và bảo:

- Con đi theo bà!

Dĩ nhiên là tôi đi theo bà sát gót, chỉ cách một li, lòng tràn ngập tự tin, nhất là những lúc tôi chạm mặt các ông cảnh sát.

Sau khi mua xong đồ, chúng tôi cùng ra xe. Khi đi ngang cổng chợ, chúng tôi lại trông thấy người cảnh sát đã hạch hỏi chúng tôi. Ông từ từ đi theo như muốn biết câu chuyện sẽ kết thúc ra sao. Người phụ nữ tóc hung biết rõ điều này nên sau khi bỏ đồ vào thùng xe, bà ra lệnh:

- Peter, leo lên xe!

Tôi ngại ngùng trả lời:

- Thưa bà đừng bận tâm. Con chạy rất nhanh, cảnh sát không đuổi kịp đâu.

Nhưng bà trả lời:

- Bà đâu có để cho con làm mối cho ông cảnh sát. Nhanh lên. Lên ngồi ở băng trước với bà.

Tôi răm rắp tuân lệnh ..

Xe ra khỏi chợ. Trên xe bà hỏi han tôi nhiều điều và khuyên tôi nên chọn một nghề khác, chứ chẳng lẽ làm thằng xách đồ, phu khuân vác suốt đời sao??? Một lời khuyên thực tiễn là nên tránh ra chợ trong một thời gian, để khỏi khơi dậy lòng giận dữ của ông cảnh sát ..

Sau cùng, xe đến nhà ga. Bà ngừng xe và mở ví nhét vào tay tôi tờ giấy bạc mới tinh 500 quan Pháp. Tôi ríu rít cảm ơn và nói:

- *Con cảm ơn bà rất nhiều. Con hứa với bà là con sẽ xách đồ miễn phí cho bà trong vòng một năm trời, mỗi khi bà đi chợ. Con xin thề như vậy!*

Người phụ nữ da trắng tóc hung vừa mở cửa xe cho tôi bước xuống vừa mỉm cười hóm hỉnh trả lời:

- *Chỉ có những nàng tiên ngây thơ mới xuất hiện đến hai lần Peter à! Thôi vĩnh biệt con, Peter nhé! ...*

... "Bấy giờ nhìn vào hết mọi việc do chính tôi làm, và bao gian lao vất vả tôi phải chịu, tôi nhận thấy: tất cả chỉ là phù vân, chỉ là công dã tràng xe cát; dưới bầu trời, có lợi lộc gì đâu! Rồi tôi đưa mắt nhìn và để tâm suy về cái khôn, cái điên và cái dại. Người nổi ngôi vua sẽ làm gì? Điều mà thiên hạ đã làm trước. Tôi đã thấy cái khôn lợi hơn cái dại, ánh sáng lợi hơn bóng tối. Người khôn biết mở mắt nhìn, kẻ dại bước đi trong tăm tối. Còn tôi, tôi biết: cả hai sẽ cùng chung một số phận" (Sách Giảng Viên 2,11-14).

("MISSI", Magazine d'Information Spirituelle et de Solidarité Internationale, Février/1967, trang 50)

Sr. Jean Berchmans Minh Nguyệt